

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune

M Ø T E P R O T O K O L L

Møte nr. 3-23
Tid: 09.05.2023 kl. 11:00 – 15:10
Sted: Dagsenter psykiatri – Parkgata 18, kl. 11:00-11:45
Rådhuset – kommunestyresalen kl. 12:00 – 15:10

Til stede: Ellen Birgitta Johansen, leder
Thorbjørn Nilssen, nestleder
Wenche Stenvoll, medlem
Snorre Sundquist, medlem
Kristina Grundt, varamedlem

Meldt Elin Karlsen, medlem

forfall:

Ikke møtt:

Andre: **Kusek IKS**
Seniorrådgiver Tom Øyvind Heitmann

Hammerfest kommune

Kommunedirektør Elisabeth Paulsen
Økonomisjef Luis Alejandro Vargas Molerøs
Kommunalsjef oppvekst og kultur, Arve Solvi Paulsen
Kommuneadvokat Espen Rønning
Arkivleder Jørn Petter Fagerheim
Virksomhetsleder prosjektavdelingen, Håkon Rønbeck
Innkjøpskonsulent Tom Christian Robertsen
Virksomhetsleder rus- og psykiatritjenesten, Mads Valleraunet
Fagleider rus, Mona Dalsbø

SAKSLISTE

- 12/23 Orientering og omvisning på psykiatrisk dagsenter
- 13/23 Oppfølgingssak - Nummerert brev nr. 9 - Ressurskrevende brukere, samt status i revidering av kommunens årsregnskap for 2021
- 14/23 Orienteringssak - Mottatte negative revisjonsberetninger - Regnskapsåret 2022
- 15/23 Oppfølgingssak - Spørsmål om revisors uavhengighet til Hammerfest kommune og dens to kommunale foretak - Svar fra departementet

- 16/23 Juridisk betenkning - Om forholdet mellom kommuneloven § 24-1 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 13
- 17/23 Henvendelse fra innbygger - Bekymring drift av elevbedrift
- 18/23 Henvendelse fra arkitektfirma - Innsynssaker hos kommunen
- 19/23 UNNTATT OFFENTLIGHET - Henvendelse fra innbygger - Om Akkarfjord oppvekstsenter
- 20/23 UNNTATT OFFENTLIGHET - Orienteringssak - Juridisk vurdering om offentlig støtte - Leieavtale mellom Hammerfest kommune og Asco

Leder Ellen Birgitta Johansen åpnet møtet og ønsket velkommen.

Innkallingen ble godkjent uten merknader.

Sakslisten ble godkjent uten merknader.

SAK 12/23 ORIENTERING OG OMVISNING PÅ PSYKIATRISK DAGSENTER

Sekretariatets tilråkning:

Sekretariatet har ikke noen tilråkning i saken.

Behandling:

Virksomhetsleder rus- og psykiatritjenesten, Mads Valleraunet og fagleder rus, Mona Dalsbø orienterte om dagsenter psykiatri i Parkgata 18.

Etter orientering ble kontrollutvalget gitt en omvisning i lokalene.

Kontrollutvalget stilte spørsmål underveis.

Vedtak:

Kontrollutvalget gjorde ikke noe vedtak i tilknytning til denne orienteringen.

SAK 13/23 OPPFØLGINGSSAK - NUMMERERT REVISORBREV NR. 9 - RESSURSKREVENDE BRUKERE, SAMT STATUS I REVIDERING AV KOMMUNENS ÅRSREGNSKAP FOR 2021

Sekretariatets tilråkning:

Kontrollutvalget viser til utvalgets sak 16/22, sak 27/22 og sak 1/23, samt kommunestyrets vedtak i sak 135/22 og sak 29/23 - nummerert revisorbrev nr. 9 – ressurskrevende brukere, samt manglende årsregnskap/årsberetning 2021 for Hammerfest kommune. Kontrollutvalget viser videre til negativ revisjonsberetning, datert 19. april 2022.

Kontrollutvalget registrerer med bekymring at utvalget heller ikke per 9. mai 2023 har mottatt grunnlagsdokumentasjon for å kunne gi uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2021 for Hammerfest kommune.

I den sammenheng registrerer kontrollutvalget at det heller ikke per 9. mai 2023 er konkludert fra revisjonens side når det gjelder revidering av kommunens årsregnskap/årsberetning 2021, samt nummerert revisorbrev nr. 9.

Kontrollutvalget ser fortsatt med stor bekymring på at kommunelovens frist for å vedta årsregnskap og årsberetning 2021 ikke er overholdt.

Kontrollutvalget rapporterer for tredje gang forholdet til kommunestyret.

Kontrollutvalget orienterer henholdsvis Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Helsedirektoratet om kontrollutvalgets behandling og vedtak i sak 16/22, sak 27/22 og sak 1/23, samt kommunestyrets vedtak i sak 135/22 og sak 29/23.

Behandling:

Kommunedirektøren og økonomisjefen orienterte:

- Har koblet inn Helsedirektoratet
- Ressursbrukere 2022 er i boks
- Ressursbrukere 2021 er på gang
- Målet er at både årsregnskap/årsberetning for 2021 og årsregnskap/årsberetning for 2022 blir klart til behandling på møte i kommunestyret 20. juni 2023
- Kommunen må kanskje betale tilbake 20 mill. for ressurskrevende brukere i 2021, og kommunen får sannsynligvis mindre til ressurskrevende brukere i 2022 enn det som kommunen har budsjettert med
Dette må kommunen dekke inn, og er en utfordring for kommunen rent økonomisk
En del tilskudd til utgifter som kommunen har budsjettert og regnet med vil falle bort – og må dekkes inn av kommune selv
- Vi har per i dag ikke kommet dit at vi har vurdert om revisor bør stilles til ansvar
- Flere kommuner i Finnmark har hatt den samme utfordringen med tilskudd til ressurskrevende brukere i forbindelse med revideringen av 2022
- Det er byttet av revisor som gjør at dette ble oppdaget
- Det er stor variasjon fra kommune til kommune på forståelse av regelverket – dette oppdaget vi etter at vi fikk kontakt med Helsedirektoratet
- Det er en absurd situasjon
- Kan få tilbakevirkende kraft
- Direktoratet går ikke inn i tallene – det er det revisor og kommunen som gjør
- Vi har fått utvidet frist i 2022 når det gjelder ressurskrevende brukere
- Det er de siste dagene vi har begynt å lande denne saken – og avklaringer har kommet nå etter dialog med Helsedirektoratet

Sekretariatet orientert om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Oppsummering om ressurskrevende brukere:

På grunnlag av opplysninger som ble gitt i tilknytning til spørsmål fra kontrollutvalget, kan det se ut til at Hammerfest kommune kan risikere å måtte betale tilbake ca. 20 mill. kroner for 2021, og kanskje reduksjon av tilsvarende beløp for 2022. I tillegg må kanskje kommunens budsjett for 2023 justeres med tilsvarende beløp. I verste fall kan det samlet for disse tre årene dreie seg om ca. 60 mill. kroner.

Sekretariatets tilrådning ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til utvalgets sak 16/22, sak 27/22 og sak 1/23, samt kommunestyrets vedtak i sak 135/22 og sak 29/23 - nummerert revisorbrev nr. 9 – ressurskrevende brukere, samt manglende årsregnskap/årsberetning 2021 for Hammerfest kommune. Kontrollutvalget viser videre til negativ revisjonsberetning, datert 19. april 2022.

Kontrollutvalget registrerer med bekymring at utvalget heller ikke per 9. mai 2023 har mottatt grunnlagsdokumentasjon for å kunne gi uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2021 for Hammerfest kommune.

I den sammenheng registrerer kontrollutvalget at det heller ikke per 9. mai 2023 er konkludert fra revisjonens side når det gjelder revidering av kommunens årsregnskap/årsberetning 2021, samt nummerert revisorbrev nr. 9.

Kontrollutvalget ser fortsatt med stor bekymring på at kommunelovens frist for å vedta årsregnskap og årsberetning 2021 ikke er overholdt.

Kontrollutvalget rapporterer for tredje gang forholdet til kommunestyret.

Kontrollutvalget orienterer henholdsvis Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Helsedirektoratet om kontrollutvalgets behandling og vedtak i sak 16/22, sak 27/22 og sak 1/23, samt kommunestyrets vedtak i sak 135/22 og sak 29/23.

SAK 14/23 ORIENTERINGSSAK - MOTTATTE NEGATIVE REVISJONSBERETNINGER - REGNSKAPSÅRET 2022

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar revisors negative beretninger for henholdsvis Hammerfest kommune, Hammerfest Havn KF og Hammerfest Parkering KF datert 17. april 2023 til orientering.

Kontrollutvalget merker seg at det per 28. april 2023 heller ikke foreligger ferdig revidert årsregnskap og årsberetning for regnskapsåret 2021 for Hammerfest kommune.

Behandling:

Kommunedirektøren/økonomisjefen orienterte:

- Hammerfest kommunes årsregnskap og årsberetning for 2022 kan ikke revideres før årsregnskap/årsberetning 2021 er revidert

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets tilrådning ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors negative beretninger for henholdsvis Hammerfest kommune, Hammerfest Havn KF og Hammerfest Parkering KF datert 17. april 2023 til orientering.

Kontrollutvalget merker seg at det per 28. april 2023 heller ikke foreligger ferdig revidert årsregnskap og årsberetning for regnskapsåret 2021 for Hammerfest kommune.

SAK 15/23 OPPFØLGINGSSAK - SPØRSMÅL OM REVISORS UAVHENGIGHET TIL HAMMERFEST KOMMUNE OG DENS TO KOMMUNALE FORETAK - SVAR FRA DEPARTEMENTET

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar svaret fra departementet til foreløpig orientering, og avventer sak fra sekretariatet på et senere møte.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets tilrådning ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar svaret fra departementet til foreløpig orientering, og avventer sak fra sekretariatet på et senere møte.

SAK 16/23 JURIDISK BETENKNING - OM FORHOLDET MELLOM KOMMUNELOVEN § 24-1 TREDJE LEDD OG FORSKRIFT OM KONTROLLUTVALG OG REVISJON § 13

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget viser til kommunestyret i Hammerfest sitt vedtak i sak 53/22 på møte 9. juni 2022 der kommunestyret blant annet vedtok at Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS og KomRev NORD IKS slås sammen til ett selskap fra 1.7.2023. Saken ble behandlet og vedtak ble fattet uten at

kontrollutvalget fikk utøve sin lovbestemte innstillingsrett til kommunestyret i henhold til kommuneloven § 24 andre og tredje ledd. Dette til tross for at kontrollutvalget hadde gjort blant annet ordfører, kommunedirektør og kommunestyret oppmerksom på kontrollutvalgets lovbestemte innstillingsrett til kommunestyret i saker som gjelder valg av revisor for kommunen.

Kontrollutvalget viser til juridisk betenkning fra professor emeritus dr. juris Erik Magnus Boe – om forholdet mellom kommuneloven § 24-1 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 13, datert 6. februar 2023.

Kontrollutvalget registrerer at det i den juridiske betenkningen blir konkludert med følgende:

«Uansett hvor galt forskriften § 13 er blitt tolket av interkommunale revisjonsselskap og ordførere/kommunedirektører (senere med støtte fra kommunestyret) i det aktuelle tilfellet, er det enda mindre forståelig hvordan de nevnte institusjonene kunne få seg til å se bort fra det grunnleggende trinnhøydeprinsippet i norsk rett – lex superiorprinsippet – som bestemmer det selvfølgelig at ingen forskrift kan fravike lov uten hjemme i loven selv.

Kontrollutvalgets innstilling skulle ha vært innhentet i den foreliggende saken før det ble bestemt hvordan den interkommunale revisjonen skal foregå.»

Kontrollutvalget merker seg at den juridiske betenkningen støtter kontrollutvalgets forståelse av regelverket når det gjelder kontrollutvalgets innstillingsrett til kommunestyret i saker som gjelder sammenslåing av to interkommunale revisjonsselskap, som skal være kommunens valgte revisor.

Kontrollutvalget sender den juridiske betenkningen til kommunestyret.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kommunedirektøren orienterte:

- Vi kommer til å se på dette på nytt – vi brukte KS Bedrift
- Vi kommer til å gå tilbake til våre rådgivere for å få vurdert dette

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets tilrådning ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til kommunestyret i Hammerfest sitt vedtak i sak 53/22 på møte 9. juni 2022 der kommunestyret blant annet vedtok at Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS og KomRev NORD IKS slås sammen til ett selskap fra 1.7.2023. Saken ble behandlet og vedtak ble fattet uten at kontrollutvalget fikk utøve sin lovbestemte innstillingsrett til kommunestyret i henhold til kommuneloven § 24 andre og tredje ledd. Dette til tross for at kontrollutvalget hadde gjort blant annet ordfører, kommunedirektør og kommunestyret oppmerksom på kontrollutvalgets lovbestemte innstillingsrett til kommunestyret i saker som gjelder valg av revisor for kommunen.

Kontrollutvalget viser til juridisk betenkning fra professor emeritus dr. juris Erik Magnus Boe – om forholdet mellom kommuneloven § 24-1 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 13, datert 6. februar 2023.

Kontrollutvalget registrerer at det i den juridiske betenkningen blir konkludert med følgende:

«Uansett hvor galt forskriften § 13 er blitt tolket av interkommunale revisjonsselskap og ordførere/kommunedirektører (senere med støtte fra kommunestyret) i det aktuelle tilfellet, er det enda mindre forståelig hvordan de nevnte institusjonene kunne få seg til å se bort fra det grunnleggende trinnhøydeprinsippet i norsk rett – lex superiorprinsippet – som bestemmer det selvfølgelige at ingen forskrift kan fravike lov uten hjemme i loven selv.

Kontrollutvalgets innstilling skulle ha vært innhentet i den foreliggende saken før det ble bestemt hvordan den interkommunale revisjonen skal foregå.»

Kontrollutvalget merker seg at den juridiske betenkningen støtter kontrollutvalgets forståelse av regelverket når det gjelder kontrollutvalgets innstillingsrett til kommunestyret i saker som gjelder sammenslåing av to interkommunale revisjonsselskap, som skal være kommunens valgte revisor.

Kontrollutvalget sender den juridiske betenkningen til kommunestyret.

SAK 17/23 HENVENDELSE FRA INNBYGGER - BEKYMNING DRIFT AV ELEVBEDRIFT

Sekretariatets tilrådning:

Sekretariatet har ikke noen tilrådning i denne saken.

Behandling:

Leder i kontrollutvalget orienterte om sakens bakgrunn, som har sitt grunnlag i henvendelse fra innbygger.

Kommunedirektøren/kommunalsjef oppvekst og kultur orienterte om elevbedriften:

- Ble opprettet i 2008, og er en stiftelse
- Har egne vedtekter, som er utarbeidet i samarbeid med Ungt Entreprenørskap
- Er ikke en del av Ungt Entreprenørskap
- Har eget regnskap
- Mottar ingen kommunale tilskudd
- Har eget styre
- Viktig med åpenhet, gjennomsiktighet og tydelighet
- Ser at man har litt forskjellig syn på hvordan en elevbedrift skal drives

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Blant annet følgende momenter ble trukket fram:

- Har en forståelse for klager og det som tas opp – når det gjelder å lære om regelverk

- Det at noen kan leie gratis bør formaliseres
- Må sørge for åpenhet rundt elevbedriften
- Dette er ikke en kommunal enhet, men en elevbedrift som elevene driver selv
- Dette er jo en frivillig organisasjon – fint tiltak
- Klager sitt krav er jo rimelig – det vil si at alt skal være ryddig
- Viktig at ting er formalisert

Kontrollutvalget fremmet følgende omforente forslag til vedtak:

- *Saken tas til orientering.*

Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

SAK 18/23 HENVENDELSE FRA ARKITEKTFIRMA - INNSYNSSAKER HOS KOMMUNEN

Sekretariatets tilrådning:

Sekretariatet har ikke noen tilrådning i denne saken.

Behandling:

Leder i kontrollutvalget orienterte om sakens bakgrunn, som har sitt grunnlag i henvendelse fra innbygger.

Kommunen v/arkivleder med flere orienterer generelt om innsynssaker:

- Vi har laget en rutine for innsynssaker i henhold til offentlighetsloven
- Arkiv gjorde en feil ved å sende innsynssaken til innkjøp
- Saken tok lang tid – og vi beklager dette
- Det som er gjort feil er at vi skulle sendt foreløpig svar, samt at vi ikke opplyste om klageinstans med mer
- Behandlingen av innsynssaken tok to måneder, og det er uheldig.

Kommunedirektøren orienterte:

- Mitt inntrykk er at vi i all hovedsak følger regelverket i innsynssaker, men ser vi at vil blingser når det gjelder foreløpig svar
- Reagerer på at det i denne saken/dokumenter påstås at den ansatte ikke hadde ferie – at vi fabrikerer forklaringer. Dette tar jeg avstand fra.
- Enkelte innsynssaker er komplekse

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Kontrollutvalget fremmet følgende omforente forslag til vedtak:

- *Saken tas til orientering.*

Under avstemningen var 4 av 5 medlemmer i kontrollutvalget til stedet.
Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sake tas til orientering.

**SAK 19/23 UNNTATT OFFENTLIGHET - HENVENDELSE FRA INNBYGGER - OM
AKKARFJORD OPPVEKSTSENTER**

Sekretariatets tilråkning:

Sekretariatet har ikke noen tilråkning i denne saken.

Behandling:

Spørsmål om å lukke møtet:

Leder i kontrollutvalget fremmet forslag om at møtet lukkes under behandlingen av denne saken.

Sekretariatet opplyste om lovhjemmel for å lukke møtet i denne saken er kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum der det heter at «organet skal også vedta å lukke et møte når det behandler en sak som inneholder opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt». Saken inneholder opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 der det blant annet heter at «enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om noens personlige forhold».

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet under behandling av sak 19/23, jf. kommuneloven § 11-5, jf. forvaltningsloven § 13.

Behandling av saken:

Leder i kontrollutvalget orienterte om sakens bakgrunn, som har sitt grunnlag i henvendelse fra innbygger.

Kommunedirektøren og kommunalsjef oppvekst og kultur orienterte om saken.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Kontrollutvalget fremmet følgende omforente forslag til vedtak:

- Kontrollutvalget har i møtet fått en redegjørelse fra kommunen om kommunens arbeid med saken, som kontrollutvalget finner fyllestgjørende.
- Kontrollutvalget registrerer også at statsforvalteren som rette instans er koblet inn i saken.
- Kontrollutvalget tar saken til orientering uten nærmere undersøkelse, og ber sekretariatet om å orientere innbyggeren om dette.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget har i møtet fått en redegjørelse fra kommunen om kommunens arbeid med saken, som kontrollutvalget finner fyllestgjørende.

Kontrollutvalget registrerer også at statsforvalteren som rette instans er koblet inn i saken.

Kontrollutvalget tar saken til orientering uten nærmere undersøkelse, og ber sekretariatet om å orientere innbyggeren om dette.

SAK 20/23 UNNTATT OFFENTLIGHET - ORIENTERINGSSAK - JURIDISK VURDERING OM OFFENTLIG STØTTE - LEIEAVTALE MELLOM HAMMERFEST KOMMUNE OG ASCO

Sekretariatets tilråkning:

Kontrollutvalget tar den oversendte juridiske vurderingen om offentlig støtte til orientering.

Behandling:

Spørsmål om å lukke møtet:

Leder i kontrollutvalget fremmet forslag om at møtet lukkes under behandlingen av denne saken.

Sekretariatet opplyste om lovhjemmel for å lukke møtet i denne saken er kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum der det heter at «organet skal også vedta å lukke et møte når det behandler en sak som inneholder opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt». Saken inneholder opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 der det blant annet heter at «enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår».

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet under behandling av sak 20/23, jf. kommuneloven § 11-5, jf. forvaltningsloven § 13.

Behandling av saken:

Leder i kontrollutvalget orienterte om saken.

Sekretariatets tilrådning ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar den oversendte juridiske vurderingen om offentlig støtte til orientering.

Møtet hevet kl. 15.10.

Ellen Birgitta Johansen/sign.
leder

Thorbjørn Nilssen/sign.
nestleder

Wenche Stenvoll/sign.
medlem

Snorre Sundquist/sign.
medlem

Kristina Grundt/sign.
varamedlem

Tom Øyvind Heitmann/sign.
rådgiver/sekretær